

Mee aan de spits!

Sinds de Plantenziektenkundige Dienst de acties tegen de bruine rat heeft georganiseerd, is daaraan door de gemeente Zuid- en Noord-Schermer deelgenomen. Gelijk met de eerste bazuinstoot van deze dienst kwam ons ter ore dat een ingezetene dermate veel last van ratten op zijn bedrijf had, dat hij ten einde raad voor eigen rekening een bestrijding had laten uitvoeren. Voor dit ene bedrijf waren de kosten f 200,—. Was de man met de betaling van dit bedrag voorgoed van de rattenbestrijding af geweest, dan zou de prijs misschien niet te hoog zijn geweest. Echter bleek dat ook in de omgeving rijkelijk ratten voorkwamen en het bedoelde bedrijf dus weer zeer spoedig op een nieuwe bevolking kon rekenen.

Voor de gemeente opende zich hiermede een prachtig perspectief om aan haar ingezetenen een dienst van grote waarde te verstrekken; nl. **de bestrijding zelf ter hand te nemen.**

Een aantal ingezetenen, van wie verwacht mocht worden dat zij belangstelling voor deze bestrijding zouden hebben, werd tot een bespreking uitgenodigd. Echter werd ook uitgenodigd de deskundige Dr Caudri van de Plantenziektenkundige Dienst, aan wie werd overgelaten de schade van de ratten aan te tonen. Door woord en beeld werden de aanwezigen met enthousiasme geladen. In deze toestand, waarin de aanwezigen met een ware ratten-moordlust waren geladen, werd bij de boerderij van A overgegaan tot het uitleggen van lokaasporties (scilla). De resultaten waren

zeer gunstig en werden ofwel door de aspirant-bestrijders zelf geconstateerd, dan wel schriftelijk te hunner kennis gebracht.

De hier gevolgde methode was reeds voldoende om ons van de medewerking van een groot aantal bestrijders te verzekeren. Een groot aantal werd van belang geacht, omdat onder die omstandigheid geen beslag van betekenis op de vrije tijd van de betrokkene behoefde te worden gelegd. Hier zijn 40 bestrijders voor ongeveer 200 woningen.

Telkenjare wordt de bestrijding met 7000 blokjes ondernomen. Was de aanwezigheid van ratten op sommige plaatsen buitensporig groot, thans is nergens van enige overlast meer sprake.

Het reeds genoemde bedrijf van A, was een oude boerderij met veel „rommel” op het erf, terwijl bovendien een hoeveelheid varkens werd gehouden. Voorts maakte een aangrenzende begraafplaats het verblijf van ratten vrijwel ideaal. Aanvankelijk was hier dan ook van een ware rattenplaag sprake, terwijl er momenteel slechts sporadisch ratten worden aangetroffen.

Op het bedrijf van B was het voorheen eveneens „raak”. In tegenstelling met het bedrijf van A was dit bedrijf als gebouw met erf een toonbeeld van orde en netheid. De eigenaar hield kippen en eenden en had regelmatig een aantal paarden op stal. Wel dient vermeld, dat op de plaats waar het bedrijf nu staat, voorheen een noodslachtplaats was gevestigd, met als gevolg dat in de omge-

ving tal van kadavers en afvalstoffen in de grond zijn begraven. Het is m.i. geenszins uitgesloten dat de aanwezigheid van resten, welke door het plaatselijke, hoge grondwaterpeil een natuurlijke conservering ondervonden, ook thans nog een aantrekkingskracht op de ratten uitoefent. Hoe dit ook zij, het was naar ons gevoelen overigens weinig verklaarbaar waarom juist op dit propere bedrijf zoveel ratten waren. Tijdens de verschillende streekacties is dan ook bijzondere aandacht aan dit bedrijf besteed; de gevolgen waren ook hier uitermate gunstig.

Wie schets dan ook de verbazing toen de eigenaar gedurende de laatste zomer wederom over ratten klaagde, de beesten 's avonds door de dakgoot zag lopen, in en onder het huis waarnam en deze zich zelfs van buitenuit naar de zolder hadden ingevreten.

In die gevallen is het een gelukkig verschijnsel wanneer de ingezetenen — zoals in dit geval — zich bewust zijn van een belangstellend gemeentebestuur, dat in samenwerking met de P.D. telkens weer een oplossing voor dit euvel weet te vinden. Ongepeld graan, vermengd met een cumarinepreparaat, uitgelegd op te voren wél-gekozen plaatsen, bracht binnen 6 dagen een algehele vernietiging van de kolonie.

De ervaring heeft ons geleerd dat met de hier aanwezige organisatie een rattenplaag geen probleem meer is. Zaak is en blijft naar ons gevoelen evenwel, om de bestrijders telkens weer te activeren en de mogelijkheden tot bestrijding en de noodzakelijkheid daarvan telkenjare weer onder de aandacht der ingezetenen te brengen.

Woelrat

Indien de vernieling ten gevolge van de bruine rat de enige factor van bemoeiing zoude zijn, zou in dat geval de zaak dus nogal eenvoudig liggen. Even-

wel zijn het hier tevens de **woelratten**, welke meer en meer onze bijzondere aandacht vragen; ook deze knagers bezorgen hier veel overlast en overeenkomstige schade.

Was het tot voor enkele jaren nog zo, dat de bestrijding van deze rat zich in een experimenteel stadium bevond, thans is het de P.D. na moeizame en langdurige proef- waarnemingen gelukt om voor de bestrijding min of meer afdoende bestrijdingsmiddelen aan de hand te doen.

Naar ons gevoelen kan hier om verschillende redenen geen beroep worden gedaan op vrijwillige bestrijders, doch zal elke landgebruiker individueel zich daarvoor moeten inspannen.

Naast de middelen van rat-wering wil het ons voorkomen dat hier in de eerste plaats het gebruik van gaas-fuiken moet worden aanbevolen.

Van gemeentewege zijn deze zomer een tweetal van die fuiken ter beschikking van landgebruikers gesteld. Thans zullen de vangresultaten — welke alleszins bevredigend zijn geweest — als propagandamiddel worden benut.

Het mag als een bekend feit worden verondersteld, dat nog zeer vele mensen „een dief in hun eigen nering” zijn. Men constateert wel de last en de schade, doch het is in het algemeen zo, dat men de mensen slechts moeilijk warm kan maken om tegen die last en schade iets te ondernemen.

Het lijkt daarom noodzakelijk in eigen omgeving voorbeelden te stellen en de schade aan met name te noemen producten te becijferen.

Inderdaad ligt hier een moeizame taak, doch deze zal te gemakkelijker tot resultaten zijn te brengen, wanneer men zich van zijn dienende functie bewust is.

De Burgemeester
van Zuid- en Noord-Schermer.